

Protestantse
Kerk

Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

Overige bijlagen

bij het basisprogramma Viervoudig luisteren:
vier richtingwijzers

Bij Oriëntatie 2: Checklist voor luisteren in een gesprek

Bij Reisgids: Tekst van de reisgidsvideo

Bij Route: Tabel voor het bepalen van een vervolgroute

Checklist voor luisteren in een gesprek

Kruis aan wat voor jullie team het meest belangrijk is.

Luisteren - wat helpt

- Een open en nieuwsgierige houding.
- Herhalen wat de ander zegt.
- Samenvatten in andere woorden.
- Doorvragen: Wat bedoel je? Wil je er meer over vertellen? Hoe ben je tot dat inzicht gekomen?
- Gevoelens van de ander verwoorden.
- Een stilte laten vallen.
- Je eigen ervaring delen om te kijken of de ander die herkent.
- _____

Luisteren - wat niet helpt

- Ergens anders naar kijken dan naar de gesprekspartner (op telefoon, uit het raam).
- Over iets anders beginnen.
- Meteen je eigen mening inbrengen.
- Ongevraagd advies geven.
- In discussie gaan.
- Je eigen ervaring delen om de aandacht op jezelf te richten.
- _____

Vertel daarna wat volgens jou goed ging en wat beter kan (top en tip).

Tekst van de reisgidsvideo

Introductie

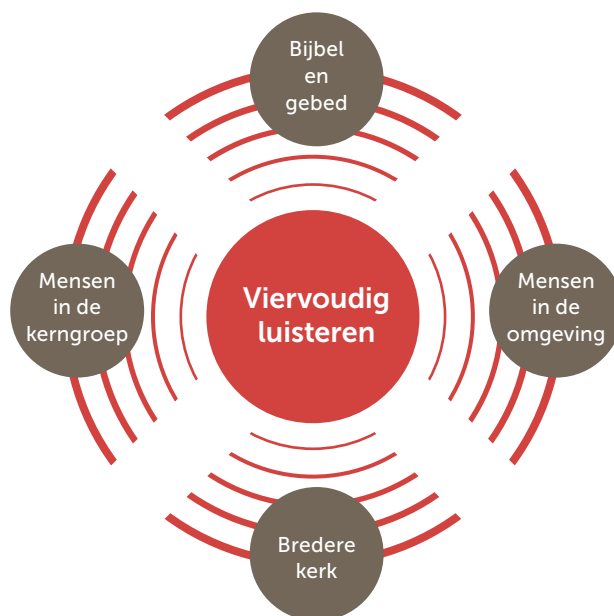
Wat gaaf dat je met een groep bij elkaar bent gekomen en iets wil betekenen voor de mensen in jullie dorp of stad. Maar hoe, en waar wil je naar toe? Hoe kom je erachter wat je het beste kunt doen? En wat wil God?

Om daarachter te komen is het verstandig om goed te luisteren. En niet zo maar luisteren ... Vandaag neem ik je mee in de eerste video uit de module 'viervoudig luisteren'.

Vier invalshoeken voor luisteren

Voordat je begint is het goed om te weten dat het niet allemaal van jou afhangt. **God werkt zelf al in onze omgeving** en nodigt ons uit om mee te doen. Deze gedachte geeft ontspanning. En ook een gezonde spanning: Wat is Gods uitnodiging voor ons? Wat mogen wij gaan doen?

Hierin is het dus belangrijk om goed te leren luisteren naar God, om op deze manier richting te krijgen in je plannen. Maar luisteren naar God kan op verschillende manieren, want God werkt ook op verschillende manieren. Daarom hebben wij het bij pionieren over '**viervoudig luisteren**'.

1. Allereerst kun je **luisteren via de Bijbel en gebed**. Bijvoorbeeld door samen een bijbelgedeelte te lezen en aan elkaar te vertellen wat je opvalt. Of door samen stil te zijn en te delen waar je aan moest denken.
2. Daarnaast kun je **luisteren via de mensen in de omgeving**. Dit kun je doen door dingen te lezen over jullie buurt of de groep waarmee jullie pionieren. Maar het belangrijkste is natuurlijk om met mensen te praten. Waar geloven zij in? Waar zitten ze mee? Wat zouden ze graag willen?
3. Ook is **luisteren via je eigen kerngroep** erg belangrijk. Waar worden jullie het meest enthousiast van? Waar zijn jullie goed in?
4. En als laatste: **luisteren via de bredere kerk**. Dit kan door met wijze mensen uit de bij jullie betrokken kerk te praten, door theologische boeken te lezen of naar christelijke podcasts te luisteren. En natuurlijk door te leren van ervaringen die anderen delen binnen de pioniersbeweging van proefplekken.

Intermezzo

Voor we verder gaan wil ik jullie een korte vraag stellen die gaat over luisteren. Je krijgt hierbij 30 seconden de tijd om over een antwoord na te denken. Je mag ook even kort met elkaar overleggen. Het antwoord op de vraag volgt aan het einde van de video.

De vraag is de volgende: Bij luisteren gaat het ook over echte, onverdeelde aandacht voor iemand hebben. **Hoelang is gemiddeld onze spanningsboog tegenwoordig?**

Onderscheiden waar het op aan komt

Terug naar het 'viervoudig luisteren'. **Het uitgangspunt is dat God spreekt door deze vier invalshoeken.** Als je luistert naar de mensen in je omgeving, dan ligt daaronder dus ook de vraag: Wat wil God ons via hen duidelijk maken?

Hoe meer via verschillende invalshoeken hetzelfde duidelijk wordt, hoe sterker de aanwijzing. Ik moet hierbij denken aan het beeld van een kompas. De richting voor je plan, je idee en de weg daarnaartoe wordt steeds sterker. Je ontdekt door te luisteren steeds beter welke richting je op moet. Soms kan dit ook betekenen dat je onderweg je plan weer moet bijstellen.

Viervoudig luisteren is meer dan alleen een manier om goede plannen te maken en mensen daarbij te betrekken. **Het is allereerst een geestelijke basishouding.** Het helpt je om open en ontvankelijk te blijven, zodat je steeds weer de juiste koers kunt bepalen tijdens je pioniersreis. En dat je aansluit bij de missie van God in jullie omgeving.

Bij Jezus zie je het viervoudig luisteren ook terug. Hij gaat regelmatig de berg op om te bidden en doet wat God Hem vraagt. Hij luistert naar de vragen van de mensen en verandert soms zijn plan als Hij iemand tegenkomt. Hij kiest twaalf leerlingen om samen vorm te geven aan zijn missie. Hij verhoudt zich tot de Joodse tradities en baseert zijn missie op wat er in de heilige boeken staat.

Afronding

Als je luistert via deze vier invalshoeken, ga je ontdekken wat Gods uitnodiging is. Luister naar de Bijbel, naar de mensen om je heen, naar elkaar, en luister naar verstandige mensen binnen de bredere kerk. En stel je daarbij de vraag: Wat wil God graag dat wij gaan doen?

Ik had beloofd om nog terug te komen op mijn gestelde vraag met het juiste antwoord. Ga er maar eens goed voor zitten, want **onze spanningsboog is korter dan je denkt.** Gemiddeld ligt deze bij 8 tot 12 seconden! Extra motivatie lijkt me om beter en met meer aandacht naar elkaar en naar God te luisteren.

Nu is het tijd om zelf aan de slag te gaan met het viervoudig luisteren en zelf een concreet voornemen te gaan formuleren om hier stappen in te gaan zetten. Succes!

Tool voor het bepalen van een vervolgroute

Klik [hier](#) voor een printbare download van de onderstaande tool.
Of teken de tool zelf na op een groot vel papier.

Vervolgroute voor onze proefplek

Thema: _____ Datum routebepaling: _____

Wat willen we bereiken?	Wat hebben we nodig?	Welke concrete stappen gaan we zetten?	Wie is verantwoordelijk?	Wat zijn belangrijke aandachtspunten?

